

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztendőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítottak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlitter sora 30 fillér.

Pártok a pártban.

Zombor, 1905. aug. 5.

Magyarország politikai életének tárgyalásával nemcsak országunk ügyvivő politikusai foglalkoznak, hanem foglal-kozik vele a külföld is.

A sártekének minden része hozzá szölt már helyzetünkhöz. Azok, kik Magyarország viszonyait ismerik, nemcsak hogy nem tartják jogosnak követeléseinket, hanem egyenesen kijelentik, hogy ha Magyarország jogos követeléseivel mostan felhagy, úgy nem érdemli meg a nemzet, hogy valaha is megnyerje azokat a követeléseket, amiért most olyan lázasan küzd. Az idegen nemzetek közül nagyon keveset találunk olyat, amely a magyarsággal ne szimpatizálna. Valóságos dicsőimnuszú zengenek fajunkról és erőről. Olyan nemzetnek tartanak bennünket, amely mindenét fel tudja áldozni a jogosért, de utálatl fordúl el attól, amely ellenkezésbe jutna az országgal. Természetesen a germán faj és a nemzetiségek nagy része, még azok is, akik itt eszik a lágy kenyeret, kíválnak a dicsérő nemzetek sorából és kigyót békát kiáltanak ránk sőt tovább is mennek. . .

Magyarország jól eső érzéssel hallgatja a rokon érzésű nemzetek buzdító szavát és noha régen tisztában van a germán fajok vak gyűlöletével fittyet hány azok megszólasaikkal, fenyegetéseikkel pedig nemcsak hogy nem törődik, de kaczag rajtuk.

Válságos pillanatunk feloldotta hát azidegen nemzetek nyelvét. De nem is tagadhatjuk meg, hogy ebben a környörtelen időben, nagyon jól esik a buzdító szó különösen akkor, ha azokat olyan nemzetektől halljuk, amelyek a magyarság ügyéhez eddig passzív módon szóltak.

Egy szóval dicséretben fűdet bennünket, a bécsi udvarhoz közel álló és az érdekelteket kívülről, minden más nemzet. Úgy látszik azonban, hogy nemcsak mi vagyunk tisztában azzal, hogy amikor valami szent cél eléréséről van szó, akkor bomladozunk, hanem tisztában van ezzel a külföld is.

Sajtóink, a magyarokkal foglalkozó cikkei kintásra tömörülésre buzdít bennünket, azt mondván, hogy addig igazi gyümölcsöt nemzetünk nem ehét, amíg annak leszakításához, az egész nemzet keze nem járul.

Ezt mondja hát a külföld? Pedig ki tudja mi rejlik a füle botja mögött? Igazán, ha sajtóinknak intő szavát végig olvassuk, hát lapjaik szemrehányó betűitől is elpirul az igazi magyar. Elpirul, sőt sír, mert látja, hogy a külföld előtt is nyílt titok az, hogy összetartani nem tud a magyar.

Az idegen népek nem is iróniából mondják ezt. Tiszta arany igazságot tartalmaz minden hozzánk intézett szavuk.

Most ebben a nagy nemzeti küzdelemben; amelyben minden mozzanat, egy egy dicsőséget ró a magyar históriába, azt gondoltuk, hogy az a régi tradícionális bomladozás, ez egyszer nem fog bekövetkezni. Azt gondoltuk, hogy mumus az idegeneknek összetartásra buzdító szavuk!

Mit látunk hát? Azt, hogy a jóslat beteljesedett. A magyarság a saját derekában török meg. Párt pártot ér. A pártokból pártok szakadnak ki. Ez a párt csakis 67-es alapon tartja szükségesnek a kibontakozást. amaz csatlakoznék hozzá, de nem ért vele mindenben egyet.

Hátva van még a régi 48-as alapon lévő párt, amellyel szemben van még egy öszvér párt is.

Most jönnek a kisebb pártokból kiszakadt még kisebb pártok. Így tart ez azután végig sőt, ha nagyon finomra boncolgatnók a pártokat, még arra a konklúzióra jutnók, hogy egy ember képezne egy pártot. Itt van, hát az eddigi mumus, most már testbe öltve fenyegető ördög alakjában.

Ki fog most győzni? Senki. Az eddigi önzetlen érdekek, majd önzökké válnak, és bekövetkezik a pártoknak egymással való harca, aminek symptomáit, már itt is ott is láthatjuk, ha látni akarjuk. Nem volt nekünk becsületes vezérünk? Nem sorakozhatna a nemzet Kossuth és Andrassy mög?

Hanem most egyesek féltik nimbuzukat és kíválnak azért, hogy szét szagassák a készlet.

Mi szükség van itt „kívül” „belül” párt?

Egyik beköti a másiknak a szemét és sietnek a látogató verem felé, azért hogy erővel bele bukjanak. Az egyik tiszta vak, a másik szín vak, a sötétet egyik sem látja.

Ilyen állapotokat teremtett meg a magyarság régi tradícionájú politikája. Bűzlök önön magától. Aki egész nap a függetlenség mellett harcolt, azt este akarja felváltani egy másik, hogy ő fejzeze be a munkát, amely már amúgy is befejezést nyerne.

Miért? Hogy neki tapsoljon a világ! Jó volna, ha ezek az urak a magyar történelmet olvasgatnák és a helyett, hogy rombolni igyekeznek a glóriáért, hát segíteni teremtenének azoknak, akik Magyarország függetlenségét láztek ki élet feladatúl.

Beteljesedett im a külföld szava.

Beteggé lett a nemzet, mert avatatlán pártok szavára kezd hallgatni, nem annak szavára, aki a legdicsőbb eszméért, a függetlenségért, tűzte ki először a magyar nemzeti trikolort.

Kiss Antal.

* A bácsmezei függetlenségi párt megalakulása. Bács-Bodrogvármegye függetlenül gondolkodó elemei és a megyei függetlenségi párt országgyűlési képviselői azon fáradoznak, hogy megnyitkban a megyei függetlenségi pártot megalakítsák. — Ezen czélból a mozgalom élén álló vezetők a következő felhívást bocsátottak ki:

Mélyen tisztelt uram!

A magyar nemzeti álláspont a legutóbbi képviselőválasztásoknál Bács-Bodrog vármegyében is hatalmas diadalt aratott. — Ezen diadalt kiaknázatlanul hagyni, a hazafias érzés fellobbanásánál megállani nem szabad. Kötelességünk annak üdvös eredményeit a jövőre nézve is biztosítani. Kötelességünk eszméinket a legszélesebb körben tovább terjeszteni, hogy ha ismét út a cselekvés órája, még nagyobb győzelmet vívhassuk ki. Ez a cél azonban csak erőnk egyesítése állandó együttműködés, erőteljes szervezés mellett érhető el.

Óhajtjuk tehát, hogy:

1. Bács-Bodrogvármegyei 48-as függetlenségi párt központilag, választóterületenként és községanként szerveztesse.

2. Az ekként szervezett 48-as és függetlenségi párt hívja fel azonnal a többi összes koalíciós pártokat az együttműködésre. Az együttműködés mai célja: a nemzeti ellenállásnak Bács-Bodrog vármegyében egyesült erővel való szervezése.

3. A 48-as és függetlenségi párt és a többi koalizált pártok a törvényhatóságok termében is kezét fogva működjenek nem és hazafias czéljaik kivívásánál.

Felkérjük mélyen tisztelt elvtárs urat, hogy a szervezést és együttműködést megállapít, alakuló gyűlésen, amely Zomborban, 1905. évi augusztus hó 13-án (vasárnap) délelőtt 9 órakor a Vadasz köz-területén a nagytermében fog megtartatni, okvetlenül megjelenjen szíveskedjék, vagy ha akadályozva lenne, úgy maga helyett oda más elvtárs urat küldeni kégyes kedjék.

Ezen gyűlésnek tehát több feladata van s ezért hangsúlyozzuk, hogy 48-as és függetlenségi párt megyei szervezetének megállapítása után azonnal határozati fogunk a koalíciós pártok mai közös czéljának, a nemzeti ellenállásnak egyesült erővel való keresztülvitele felől, s ezért megjelenését akkor is kérjük, ha mélyen tisztelt uram nem tartoznék a 48-as és függetlenségi párthoz.

Számítunk mélyen tisztelt uram megjelenésére és akciónkban való hatható részvételre.

Zomborban, 1905. augusztus havában.

Fernbach Károly, Mukits Simon,
Varga Károly,
orsz. képviselők.

Baloghy Ernő dr.,
a szervezési akció előadója.

* Betiltott ellenzéki gyűlés.

A topolyai kerület választói egy ellenzéki akarván tömörülni, azért Ujverbász szent gyűlést akart tartani. A gyűlésre a központ részéről lementek Fernbach Károly és Mukics Simon országgyűlési képviselők. A hatóság azonban azon a czímen, hogy a gyűlést előre be nem jelentették, megtiltotta annak megtartását. Ugyáztik a hatóság a tőle megkívánt pontosságot különösen ott szereti betartani, ahol ellenzéki szervezkedést lát.

* **A bajai szabadelvű párt.**
Mint Bajáról jelentik lapunknak, az ottani szabadelvűpárt feloszlott s egyelőre várakozó álláspontra helyezkedett.

* **Bánffy Szegeden.** E hó 13-án Bánffy családjával Szegedre megy, ahol nagy fontosságu nyilatkozatokkal tartja meg beszámolóját, mert Andrásyval történt tanácskozások eredményét személyesen fogja elmondani.

Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.

Zombor szab. kir. városa közigazgatási bizottsága f. évi augusztus hó 3-án Latinovits Pál főispán elnöklete alatt rendes ülést tartott.

Jelen voltak: Hauke Imre polgármester, Dr. Alföldy Árpád b. polgármester, Gyurisits György főjegyző, Dr. Thurszky Zsiga t. ügyész, Dr. Poppovits István t. főorvos, Fodor Mihály p. ü. igazgató helyettes, Gráf Nikáz kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő, Sztankovits György kir. főmérnök, Linczinger Gyula kir. alügyész, Dr. Konyovits Dávid bizottsági tag és Radisits Lázár mint bizottsági jegyző.

Hauke Imre polgármester jelentése szerint a közigazgatásügy menete a múlt hónapban kielégítő volt.

Dr. Poppovits István t. főorvos jelentette, hogy az általános közegészségügyi állapot a lefolyt hónapban elég kielégítő volt. Az általános körmozgalom élénkebb volt mint a múlt hónapban. Meghalt 67, született 77. Orvosrendőri szempontból megvizsgáltattak a helyi piac élelmi czikkei, mely alkalommal több esetben gyümölcs félék elárasztása közegészségi szempontból betiltatott. Megvizsgáltattak továbbá a helybeli mézszársekek is, amelyek rendben találtattak s csak egy esetben kisebb húsmennyiség rothadt állapota miatt elkozbztatott és a rendőrség által megsemmisített. Városunk köztisztasága teljesen kielégítő volt.

Házasságra kelt párok száma 16.

A m. kir. pénzügyigazgatóság jelentése szerint a múlt hónapban befolyt:

I. Egyenesadóbán: 1564 kor 19 fill.

II. Hadmentességi díjban: —

III. Bélyeg- és jogilletékben: 4379 kor. 42 fill.

IV. Fogyasztási és italadóban: 7750 korona.

V. Tanított nyugdíjban: 52 kor. 17 fill.

VI. Országos betegápolási pótadóban: 9 kor. 61 fill.

S végül felvételtevén a kir. ügyészség jelentése, mely szerint a zombori kir. törvényszéki fogházban összesen 31 letartóztatott van helyezve, Lang Gyulának az elhalt Dekker Pál helyébe anyakönyvvezetőnek leendő kinevezetése iránt felterjesztés intéztetett a m. kir. Belügyminister úrhoz.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél

A vármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülést csütörtökön tartotta meg Latinovits Pál főispán elnöklete alatt. A bizottság tagjai közül jelen voltak: Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Scultéty Perencz árvaszéki ülnök, Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gráf Nikáz kir. tanfelügyelő, Sztankovits György főmérnök, az államépítési hivatal főnöke, Linczinger Gyula alügyész, Fernbach Károly orszgy. képviselő, Dr. Csernyus Pál tb. főügyész, Scherer Kesző aljegyző, mint a bizottsági jegyzője.

Dr. Pávlovits Simon kir. tanácsos, főorvos a közegészségügy állapotára vonatkozólag jelentette, hogy a vármegye területén a közegészségügyi viszonyok elég kedvezőek. Roncsoló toroklob előfordult 7 községben; vörheny 2 községben 18 esetben, 3 halálzással; kanyaró 8 községben 59 esetben, 1 halálzással. Hagymáz 2 községben 4 esetben 1 halálzással.

Gyógyszertári ügyre vonatkozólag jelentte, hogy Bulkeszi községben önálló személyes üzleti jogu gyógyszerárta Kocsis Kálmán okl. gyógyszerész nyert engedélyt, míg a melykúti Szt. Annához czimzett gyógyszerárta Nagy Béláról Rohotka Aladár okl. gyógyszerészre átruháztatott.

Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató a közadók július havi állapotáról jelentette, hogy egyenes adóban 1905. július hónap befizetett 44,899 kor. 07

A „ZOMBOR és VIDEKE” TÁRCZÁJA

Fürdői levél.

A „Zombor és Videke” eredeti tárczája.

Apatin, tengeri fürdő.

Ne csodálkozzék azon a szíves olvasó, hogy tengeri fürdőbe vezetem. A hőség szinte fullasztó, kell tehát, hogy az Isten képére teremtett lény valami hűsítőről gondoskodjék. Erre szolgál a tenger. Hús a vize, sós az ize és közelében jó bor is található. Ez utóbbit nem állítom ugyan egész bizonyossággal, mert hát a közmondás is azt tartja, hogy: „kinek a pap, kinek a papné.” Ambár tudom, hogy rossz bor nincs a világon, csak jó és jobb.

Szegény ember, akinél a „garas” is két krajczár, így nyár derekán ráfanyalodik arra, hogy kütélnek álljon és a „kedves oldalbordájának” ne az orrát harapja le, hanem fürdőzni vigye. Mert hát a családi konferenzia így határozta azt el, Ez pedig olyan megmáitathatlan határozat, melyet még az „erős kéz” sem semmisíthet meg.

Hát így jutottam én is az Adriai tenger partjára — Apatinba. Mert hát Ostende egy kicsit messze van, osztan „borsos” is, ahol pedig szegény as ekké-

zsia, ott a papp maga is harangozik. De meg azt a fürdőt úgy is csak a lipótvárosi „magnások” részére teremtette az úr Isten kedélyes jó kedvében.

Hanem, míg Apatinba ér az ember, valóságos Istenkísértés az útja. A zombori „szamuvéh” olyan porfelleggel burkolja be még a bugyellárisát is, hogy szinte kedve kerekednék a csatorna világhírű Eiffel-hidjáról egyenesen beleugrani a zöldszínű, hús habokba, lemosvány a torkáról és a testéről is a Szaharai sivatag lélekölő bacillusait.

Olyan út ez, hogy aki egyszer végig kaszalódott rajta és nem fulladt bele az egyenesen a mennyországba jut. de ha kétszer egymásután merné az Isten jószágát kockázta tenni, — eleveven szállna a lelke a pokolba, mivelhogy az ég valamennyi szentjeit a lábuknál fogva imádkozná le, véghetetlen kinjában. Ehhez járul még az is, hogy az Eiffel-hidig olyan kütűnd keramittal van kirakva az országút, hogy ritkítja párját a világon. Ezekben a „macsekakörmökön” végigkátyúsni, fölér a harmadnapos hídteleléssel.

Hanem Apatinban márt igen kellemesen érni a fürdőző vendég magát. A nagy kényelemmel és úri komforttal berendezett szállodák kejes gyönyörrel fürdöztetik

a góthstilű homlokzataikat Az Adria gyönyegében, Káprázatot látvány ez, különösen napkeltekor és napnyugtakor, midőn az ég rózsaszínű fátyollal takarja be a tengert, melynek sima tükörben fürdőző asszony nép mindmennyi elragadó „nyμφának” tűnik föl ilyenkor. A vibráló nap-sugár arany hálót sző a nyμφák feje köré és valóságos égi angyalá változtatja a csúnyát is, szépet is, a fiatal és öreget is. A gukkeröző férfiak ilyenkor kidüllesztett szemekkel ágaskodva bámulják a „tenger szépeit”, és hogy fáradságuk kárba ne vesszen, a „vize tündérek” is kinyitják az „ördög skatulyáját” és szélnek eresztik a „szerelem darázsait” belőlök, hogy fullánkjakkal átjárják a forrón dobogó férfi-szíveket.

Mondják, hogy ilyenkor kötnék legtöbb harisnyát, akarom mondani házasságot, — a hajfejű dondik.

De van itt más látványosság is bőven, mindent leírni kútetekre menne. Csak a legnevezetesebbekre szoritkozom.

A tengeri hajkötő tele van különféle haláltkötő hajószörnyetekkel. Van itt hatalmas csatahajó, torpedoszó, tenger alatt járó hajó, kereskedelmi hajó, gősbárka stb. bőven, de ha az ember jól megnézi őket, azt találja, hogy ezek ha-

fil., 1904. július hónap befizetett 258,112 kor. 23 fill., az elmúlt hónap kevesebb 213,213 kor. 27 fill. Az 1905. januártól július hó végéig befizetett 2526,544 kor. 15 fill. A múlt év hason időszakában 4.474,249 kor. 54 fill. Ez évben kevesebb 1.947,705 kor. 39 fill.

Hadmertességi díjban 1905. júliusban befolyt 229 kor., 1904. júliusban 1755 kor. Az elmúlt hónap 1526 koronával kevesebb. 1905. januártól július végéig 7756 kor. 27 fill. A múlt év hason időszakában 19,979 kor. 45 fill. Ez évben kevesebb 12,223 kor. 18 fill.

Bélyeg- és jogilletékben az elmúlt hónap 192,968 kor. 53 fillérel kevesebb, mint a múlt év hason időszakában.

Fogyasztási és italadóban 1905. júniusban 113,569 hor. 34 fill. 1904. júliusban 76044 kor. 07 fill. Az elmúlt hónap 87-525 kor. 27 fillérel több.

Tanitói nyugdíjban 2597 kor. 05 fill. országos betegápolási pótadóban 1406 kor. 64 fill.

Linczinger Gyula kir. ügyész mint a zombori kir. ügyészség ideiglenes vezetője jelenti, hogy az ügyészség felügyelete alatt a fogházban példás rend van, a felügyelet és a biztonság teljesen kifogástalan, ragályos betegség nem fordult elő, az egészségi állapot jó; a fegyelem szigorú, fegyelmi büntetés az 46rség körében nem alkalmaztatott, ellenben a letartóztatotknál egy esetben.

A múlt hó folyamán 31 letartóztatott volt elhelyezve. Jogérvényesen elítélt: fogházra 3, börtönrre 22, vizsgálat alatt 6. Sztankovits György kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal vezetője, jelentése szerint az 1905. évre előirányzott fenntartási kaviószállítás folyamatban van, több utvonalon felülvizsgálatott.

A bajai—melykúti törvényhatósági közút 12-3—20 km. szakaszán Csávoly és Felsőszentiváni községek határain a csávoly-katymári törvényhatósági közút Bácsborsód és Katymár közötti 11-7—16 75 km. szakaszán az új utépítési munkák folyamatban vannak.

A zombor-óbecsei törvényhatósági közút 6-5—6-7 km. szakaszán Szentantánál az új utépítési munkák kedvező eredménnyel felülvizsgálatott és a vállalkozótól átvétetett.

lászárkák, melyeknek közelében lágyan kepelnek a dunai malmok, a bélyei erdő hatalmas tölgyeinek hűvös árnyában.

A tengeri halászatot már nem írom le, mert azt Stanczi barátom, az örökké vigkedélyű szenator, már Lussinpikkolból megírta. Csak azt jegyezem meg, hogy a halászok itt is hálóval fogják a halakat és egyéb tengeri szürnyeket, pl. a varangyos békát. Hogy pedig a molnárok itt is kétszer veszik meg a vámot, egyszer, ha nem látják, egyszer meg ha látják — azt mondanom sem kell. Kitűnő olasz számvétan tanultak mindannyian a tengerészeti polgári iskolában. A tanáruk valami Joamó Weingangeló. Kissé németesen hangzik ugyan a név, de azért kétségtelen, hogy „Talián ország“ kék ege alatt, a híres számit gyártják, látott napvilágot e jeles matematikus.

A tenger háborgása elbájoló látvány. A legmérgebb asszony nyelve is csak „kismiska“ hozzá képest. A torony magasságú habok fehér taraja úgy siklik el egymás fölött, mint valami óriási gyémántkigyó. És ha vihar szánt végig a hátán, villám-ékekkel, akkor még az ég csillagai is elbújnak féltelmükben a Korálszigetek mögé.

Július hónap az állategészségügy kedvező volt, amennyiben a ragadós betegségek között csak a lépfene terjedt nagyobb mértékben, négy újabb községben szórva nyosan lépett fel.

Városi ügyek.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 4-én rendkívüli közgyűlést tartott. Latinovics Pál főispán hirtelentl elutazván, a gyűlésben Hauke Imre polgármester elnököl.

A közgyűlés tárgyai iránt lanya érdeklődéssel viseltek a bizottsági tagurak, mert a hatalmas számú bizottság 118 tagja közül alig jelent meg tizennyolc hűsz.

Csodálkozunk a bizottsági tagok passzív viselkedésén különösen most, amikor Zombor városának igazi közérdekéről volt szó.

A fullasztó melegség még nem ok arra, hogy a fontos kérdések megbeszélésénél, a bizottsági tagok elmaradjanak.

Tudositónk a közgyűlésről a következőkben számol be.

1. Főispáni átirat Radisits Lázár városi II. aljegyzőnek az úresedésben levő városi I. aljegyzői állásra történt helyettesítése tárgyában. — Tudomásul vétetett.

2. A m. kir. közigazgatási bíróság ítélete az 1904. évi február 20-án megtartott városi tisztújítás elleni fellebbezések tárgyában. — Tudomásul vétetett és további intézkedésre a tanácsnak átadott.

3. A városi tanács előterjesztése az önként befizetett s a városi pénztárnál visszatartott állami adóknak mikénti kezelése tárgyában. — A befizetett adók a zombori takarékpénztárnál helyezendők el.

4. A villamvilágítási bizottság jelentése a villamos mű-beruházási költségeinek miként leendő fedezése tárgyában. — A város egy nagyobb kölcsönt fog felvenni és abból fogja fedezni a költségeket.

5. A városi kölcsönök convertálása, a villamvilágításra szükséges új kölcsön megszavazása, valamint a beérkezett pénzügyi ajánlatok elbírálása és a kölcsön felvétele végett teendő intézkedések iránt.

— A város a Magyar Földhitelezetől egy millió százezer koronát fog felvenni 4-7% évi annuitás mellett 50 évre. Ebből convertálja a régi kölcsönöit, ebből fedezi a villamvilágításra kölcsönöit. A fenmaradt összegből pedig a város belterületén ovodákat állít fel.

□ **Hirdetmény.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről ezennel közhírré tételük, miszerint 1905. augusztus 4-én tartott rendkívüli közgyűlésében 216. sz. alatt kelt határozattal a városnak az osztrák magyar banknál fennálló jelzálogi telzalogi tartozásának convertálása és a városi villamos művek beszerzési költségeinek fedezése céljából, a magyar földhitelezetől 4% záloglevekben leszámitandó, és 50 év alatt 4-7% annuitás mellett törlesztendő 1 millió 100.000 korona kölcsön felvételét határozta el. Ezen határozat az 1886 XXI. (cz. értelmében a mai naptól számított 15 napig, azaz 1905. augusztus 19-ig a városi kiadóhivatalban közszemlére kitétetett és ellene fellebbezések ugyan ezen idő alatt a városi tanácshoz czimezve benyújthatók.

□ **Ösztöndíj.** A város kezelése alatt álló Palezione Gyula-féle ösztöndíj alapítványának 3 hely úresedett meg 1905/906 tanév első felétől kezdve, melyekre a városi tanács f. hó 3-án tartott ülésen a pályázatot kiírta. Pályázati határidő f. hó 25-ig a kérvények a városi Tanácsnál nyújthatók be.

Hírek.

A rendőrfőkapitány úr figyelmébe.

Miőn főkapitány úr felelősség terhes hivatalát átvette, lapunk volt az első ki kinevezését rokonszenves komentárok kíséretében a nagy közönségnek először tudtára adta. Az ügy fontosságából kifolyólag mindenki örömmel fogadta híradatunkat, mert egy nagy város rend, vagyon és életbiztonságában egy új aera felderítését láttuk.

Vak sötétségben morogja ilyenkor a tenger:

Én vagyok az úr!

Mert két gyönyörű Korálsziget is nyúlik ki a tengerből. Az egyik a kis „Weinspitz“ A másik meg a nagy „Weinspitz.“ A kis „Weinspitz“ valóságos miniatűr Velence. Nappal ugyan kacsák úszkálnak a sárga zöld vizein, melyekre szomorú fűz hajlott ága búsan hajtja le a hervadt lombjait, mert a tövétől a koránájig száraz, vörös tengeri fű üleli körül, de holdvilágos éjjeiken, mikor az ég „szelid pásztora“ ezüst suttással vonja be a osendes vizeket, az álmodozó bokrokat és a lágyan susogó falombokat, — fölcsendül a gondolázók szerelmes dala és olyan édesen repül a magas ég felé, hogy szinte a tűzszemű csillagok is lekiváncokznak a földre, egy kis boldogsáért . . .

A nagy „Weinspitz“ különösen nevezetes arról, hogy olasz „brigiták“ bujdosnak a környékén, de ezek nem az ember pénzére, hanem csak a vérére áhiotznak. Ezek a tengeri szunyogok. Lehetnek akkorak mint egy fiskális „expensiótája“ valami milliós pörben. Még annak a „phonografnak“ az elbájoló hangjai — amelyek esténként elbűvölik a tengert is

„Hotel Elisabeth,“ helyesebben „Race Hano,“ magas erkélyéről, — se képesek elriasztani ezeket a vérengző rablókat. Oly vakmerően támadják meg az embert, mintha csak Rózsa Sándor karikásai volnaának az Alföldön.

Pedig ennek a phonografnak a gyönyörű hangja még a „siréneket“ is a tenger színére csalja. A napokban is oly jelekemelő, szívetindító olasz áriát boosájtott szárnyakra az illatos augusztusi éjben, hogy a hirdetőző közönség nem tudott betelni a hallgatásával.

Hogy sohse feledéshe ne menjen ez az olasz dal, ki is szedetem a szövege-ekkel.

Hangzott, pedig az ekképen;
„Elmentem én a vásárra
Schneider Fánival,
Vettem neki piros szoknyát
Három fodorral“ . . .

De mivel ez a dal olyan hatással volt rám, hogy a fantáziámat is megakasztotta a további működésében. hát letesztem a tollat, de megígérem, hogy legközelebb, ha még egy ilyen világraszóló Verdi-ária korbácsolja föl a tengert, hát folytatom a furdó leveletem is.

Del Toro.

Eddigi rövid idejű működésével már s bebizonyította, hogy az előlegezett bizalomnak mindenben meg akar felelni, a miért is lakosságunk hálafelelő fog találni. De az eddig elhanyagolt rendőri állapotok oly mérvűek voltak és oly bele rögzültek, hogy ezen Augiás istállót olygyorosan radikális módon, miként azt a közérdek óhajlja — megtisztítania lehetetlen mert hiányzik a phisikai erő. Lassan, lassan, üntudatos, kötelességszerű működésével sikerülni fog, hogy a városunkban elterjedt s rendőri kihágásokat képező több társadalmi kinövés, a törvények korlátai közé sikerülend vissza szorítani.

Felhívjuk tehát főkapitány úr b. figyelmét a városunkban elharapodzott házárdjátékokra. Jobb kávéházaink némelyikében, úgy szintén olvasó körökben is járványszerűleg fellépett a játékszenvedély. Családapák, hivatalnokok, tisztviselők könnyelműen belesoradják családjukat házárdjátékok által a veszélybe. Sok helyen járja a nemzeti csúndes az u. n. ferbl, tivoli, makao. Nemi lehetne erélyes intézkedésekkel ezen játékhelyiségek tulajdonosait morosra tanítani s velük együtt a házárd játékokat űző urakat példaszertűen megbüntetni! Mert ez mégsem járja, hogy törvényesen tiltott játékok által egyesek meggazdagodjanak, míg a szegény áldozat kifosztva — családjá addig otthon a legnagyobb nélkülözéseknek legyen kitéve. Ezen szociális kérdés megoldása az ön kezében van főkapitány úr! Fogjon ismert erélyével hozzá, hogy Zombor városban ne legyen egyetlen nyilvános hely sem a hol házárd játékok által egyes családok szerencsétlenné téveszenek.

Ezen intézkedését hálás szívvvel fogja számos család honorálni. Előre tehát a tisztos nagy munkájában mi a saját emberei segédkezni fogunk!

* Személyi hírek. Hollós József, főmérnök, műszaki tanácsos a villamos ügy tárgyalása végett városunkban időzött. — Jablonsky Miklós alkaptánygyógykezelés végett Harkány fürdőbe utazott el.

* Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium Závodszy Levente tanárjelöltet a zombori állami főgimnáziumnál helyetes tanári minőségben alkalmazta.

* Kinevezés. A pénzügyminiszter kinevezte a zombori adóhivatalhoz Pakulár Gerő, dicsőszentmártoni adóhivatali ellenőrt adóhivatali segédé.

* Birói kinevezések. A király Dodos Antal zentai járásbirósági albirót a zentai és Boros Ferenc nagyszentmiklósi járásbirósági albirót a törökbecsei járásbiróság-hoz járásbirókká, nevezteti.

* Új beosztás a városaházán. Az úresedésben levő tanácsosi állás betöltése folytán a város polgármestere a város tanácsosait a következő ügyosztályokba osztotta be: Láng Gyula, anyakönyvi — Latinovits Szaniszló, gazdasági — Veszelinovits, Milorád tan- és közegészségügyi — Spanyol József, adóügy — osztály vezetője lett.

* Filharmonikus Társulat. Paul Kálmán a filharmonikus társulat elnöke egy bejelentést iratott küldött városunk polgármesteréhez, amelyben bejelenti, hogy a Filharmonikus Társulat mult hó 28-án feloszlott. Egyben arra kéri a polgármestert, hogy a társulat ingó dolgait leltár mellett vegye át.

* Anyakönyvi hírek. F. hó 2. 3. és 4-én elhaltak: Dr. Maximovits Vazul 39 éves, Tallós Erzsébet 2 hónapos, Kolompár Ilona 1 napos, Horvát István 76 éves, Raditsis Anna 2 hónapos. Született: 10 gyermek.

* Alkalmozású a tolvajokat. A játék szenvedély már sok áldozatot kívánt, de még több családnak dulja fel a házbékéjét és számosakat a börtönbe vitt játékszenvedélyük, mert mások pénzéhez nyultak. Így a héten történt, hogy a zombori gör. kel. praeparandia szolgáját, Birválszki Lyubomirt megbízták, hogy adjon fel a postán 300 koronát. A szolga a postára későn érkezvén, a pénzt már el nem fogadták. Birvárszki tehát betért egy jobb kávéháza egy kis sziv erősitésre. Csakhamar talákozott ott egy vig kompánia, kívül leült ferblizni. A szolga a rebízott 300 koronát csakhamar elveszítette. Most az illetők ellen hamis játék miatt feljelentést adott be.

† **Halálozás.** Dr. Maximovits Vazul, volt Karlóczai főorvos, zombori lakos hosszas betegség után f. hó 3-án a délutáni órákban elhunyt. Halála a Maximovits-, Konyovits- és Lallosevit családokat borítja gyászba. Temetése f. hó 4-én nagy részvét mellett ment végbe.

* A látványosságok helye. Az egész városban megbotránkozásait lelt a kinematográfának a templom mellett való felállítás. Felhívjuk a rendőrfőkapitány úr figyelmét, hogy máskor semmi nemű hangos társulatnak ne engedje meg, hogy a templom mellett üssön tanyát. Először azért mert zavarják a karmelitákat, másodsor azért, mert a rossz izlés ellen vall, harmadsor azért, mert törvény is van erre. Ha valaki este megáll a kinematograf előtt, olyan undorító káromkodásokat hallhat, hogy bizony nem igen mer arra sétálni hozzátartozóival. Hát ez egyenesen nem illik a templomhoz. Az meg különösen megmételvező, hogy amikor a papok imádkoznának, felhangzik a „klóó“ meg a „Hej Bözsi Bözsi zúrzavaros áriája.

* Helyreigazítás. A mult számbunkban városi tisztviselők állásainak jóváhagyásairól volt szó s ott megemlítettük, hogy a közigazgatásügyi bíróság az I. aljegyzői állást sem hagyta jóvá minősítés hiányában. Téves információzon alapuló hírtünket azzal rektifikáljuk, hogy a volt I. aljegyzőnek, névszerint Spanyol Józsefnek igenis meg van a kívánt képesítése és az állását jóvá is hagyta a közig. bíróság. Különbösen is tárgyalanná vált a jóváhagyás, amelyiben Spanyol József azóta már tanácsos lett.

* Eljegyzés. Breuer Zsigmond, a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fióknézetének főnöke eljegyezte Loschitz Olga kisasszonyt, Loschitz Alajos úr leányát Bezdánban.

* Szarvasmarha díjazások Bácsmegeyében. Gazdasági egyeletünk, elhatározta, hogy az ősszel Garán és Ómorovicán, esetleg utóbbi község helyett Topolyán szarvasmarhadíjazást rendez.

* A harmadosztályú kereseti adó. A közigazgatásügyi bíróság újabbban két elvi határozatot hozott a harmadosztályú kereseti adó dolgában.

Az első kimondja a harmad osztályú kereseti adó törlesztésének időpontja tekintetében, hogy a özégek harmadosztályú kereseti adója akkor is az üzlet megszűnésétől kezdve törlendő ha a özég a kereskedelmi özjegyzésekben csak a özég megszűnése után töröltetett. A másik meg azt mondja ki, hogy a három évre jogerősen megállapított harmadosztályú kereseti adó azon a oszmen, hogy az üzlet munkázárat (sztrájk vagy más vismajor) következtében időközben szűnetelt, nem mérsékelhető.

* A kamara és az iparfelügyelő. Az iparfelügyelő és a kereskedelmi és iparkamarák közötti érintkezés gyakoriságának és bensőségének előmozdítása végett a kereskedelmügyi m. kir. miniszter intézkedett, hogy a kamarák a jövőben a székhelyükön működő kerületi kir. iparfelügyelőt minden olyan ülésre hívják meg, a melyen műszaki vagy munkaszervezeteknek leírását mindazon esetekben, amidőn az illetékes kamara e tekintetben hozzájuk fordul, rendelkezésére bocsássák a kamarának.

* Munkások kerestetnek. Az alsó Begahajzosi m. kir. kirendeléség 32 földmunkást keres. A munkásokat, Nagybecskerekre szerződteik, s az utazásra előleget adnak. Ugyancsak nagyobb számú földmunkást keres a szerzésű tölést és csatorna építési vállalat is, a mely 5 éven át ad a munkásoknak állandó foglalkozást a Zimony város közelében ásandó csatorna körül.

* A félelem halottja. Még élénk emlékezetben van a tavasszal történt tömeges mérgezés melyet péterrévi asszonyok követtek el férjeik ellen. A nyomozást még most sem szüntették be. Tegnap aztán a péterrévi eset öngyilkosságba kergetett egy asszonyt, aki az utóbbi időben valóságos üldözési mániába esett. Bokod Mihályné moholi lakos éjjel nappal attól félt, hogy csendőrök keresik és el fogják. Már nem bírta ki tovább a folytonos izgalmakat és tegnap a Tiszába ugrott.

* A kinematograph. Az ujttemplom előtt még csak két napig látható. Ne mulassza, el senki e szép mozgó képeket megnézni.

* Új zálogház. Stojkovits Zakár és Nenád kérvényt adtak be a rendőrkapitányi hivatalhoz, hogy a bajai utcán építendő házukba új zálogházat nyithassanak. A kérelem felett a kapitány még nem döntött.

* Választás. Popovits Bozsidiár ujvidéki gör. kel. plébános, verseczi fősperessé lett megválasztva. A hazafias fősperes tiszteletére az ujvidékiek pártkülönbösg nélkül fényes bucsuztatót rendeztek.

* Új üzlet. Veszelinovits Péter a Kossuth-Lajos utcában, Lallosevit-féle házban egy nagyobb szerű csemege üzletet nyit.

† **Halálozás.** Rétháti Kovácsics József ujvidéki vezető kir. járásbíró és rétháti földbirtokos jul. 30 án életének 53-ik, boldog házasságának 30-ik évében szív-szélhűdes következtében Budapesten elhunyt. A közkezdeltsegi járásbíró néhány nap előtt utazott fel Budapestre, hogy beteg nejét meglátogassa s mint mondják, maga is műtétnek vetette magát alá, állítólag 30 éves sérvét operáltatta. Váratlan halálának híre várososszerte megdöbbenést és igaz, mély részvétet keltett.

* A Ferencz József csatorna részvénytársulat új tarifája.

Ezen vállalat igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium jóváhagyásával ellátott hajózási díjszabás f. é. augusztus 1-én életbe lépett. Az új díjszabás füzete a Bezdán, Baja, Ujvidék és Csebec pénztáti hivataloknál 50 fillérért megkapható.

* Az irkák. Több tanügyi szaklap utján az a hír került forgalomba, mintha a kultuszminiszter megtiltotta volna a dróttal fűzött irka használatát. Ezzel szemben a kultuszminiszter most elrendelte, hogy a dróttal fűzött irkát a használatból ki ne vonják, továbbá hogy nem engedi meg, hogy a tantestületek köteleessék a díkségségot a oszrnával fűzött irka használatára. Végül megtiltja a miniszter, hogy a oszrnával fűzött irka beszerzésére a tantestületek vagy igazgatók a kereskedőket utasíthassák.

* **Tűzifa-szállítás.** A hódási járásbírósnál augusztus 30-án délelőtt 9 órakor árjelést tartanak 8639 köbméter tűzifa szállításának elvállalására.

* **Uj vasút.** Biró József okleveles mérnök, az Ada nagyközség mellett tiszai hajóállomástól kiindulólag Tornyos pusztáig érintésével, a magyar kir. államvasutak Bástepolya állomásáig és e vonalból kiágazó Tornyos pusztától Csantavér községig vezetendő 0.70 méteres keskenyvágányú gőzmozdonyú helyi érdekű vasútvonalra megkapta az előmunkálati engedélyt.

* **Komlókőzraktár.** A „Bácskai Komlótermelők Egyesülete“ nap nap után azon fáradozik, hogy a mezőgazdaság eme szep ágának nagyobb teret nyisson. Fáradságuknak már mindenütt meg is van a kívánt eredménye, mert mindinkább szaporodnak azok, akik jövőre komlót fognak termeszteni. Eppen azért, az egyesület piacáról is gondoskodott. A piac állandó helyre Petrócz lesz, ahol hente ként komlósáért fognak tartani. Azonkívül pedig az egyesület elhatározta, hogy Zomborban komlókőzraktárt állít fel.

* **Draga királyné Yachtja.** Apatinban Draga a meggyilkolt szerb királyné Yachtja, melyet Belgrád város polgáraitól nászajándékkul kapott, egynehány napig látható Apatinban, az alsó hajóállomásnál. 20 fillér.

* **Háziipari kiállítás Apatinban.** Mir megirtuk, hogy a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete a patini főkegyesületének közreműködésével vásárral egybekötött házi ipari kiállítást rendez szeptember hó 24-én Apatinban. A kiállítás és vásár iránt máris nagy az érdeklődés, mert Apatin községnek ugyszólván fele lakossága háziiparral foglalkozik, különösen a Bácskában divatos fapapucskos és faczipők előállításával. Igen magas fokot áll továbbá a kosár-, győkeny- és nádfűzős és szövészet, főleg a műkosárfűzős, melyből külföldre is jelentékeny kivitele van az apatiniaknak az ottani háziipari szövetezet révén.

* **Lódiázás Temerinben.** A gazdasági egylet az ősszel Temerinben lódiázást rendez.

* **Vesztett eb.** A tartós szárazság és vízhiány miatt a vestett ebek száma megszaporodott. Egy ily vestett eb által megmárt két egyén a Pasteur-intézetbe szállítottatott fel.

* **Szénné égett gyermekek.** Bajai tudósítónk írja: A városunk szomszédságban levő Rém-Borota pusztá határában borzalmas szerencsétlenség történt a napokban. Deák János földmunkás két apró gyermeke esett-a szerencsétlen véletlennek áldozatául. Deák és felesége szombaton reggel elmentek hazulról a napszámot megkeresni a két gyermeküket, Jani nevű két éves fiát, a kis konyhába hagyták. Dél felé történetelt, mi okból, még eddig megállapítva nincsen, hogy a gyúlékony anyagokból össze tákolt viskóban tűz keletkezett, s délutánra, anélkül, hogy valakinek tudomása lett volna róla, az egész házikó porrá égett. Mire Deákék házaérkeztek, lakásuk és gyermekeik helyett hamut és néhány megszensegetett embericsontmaradványt találtak. A szerencsétlen gyermekek szénné égett vég tagjai hevertek szanaszét az úszkák között. A törvényszéki vizsgálatot és boncolást hétfőn ejtették meg, de a szerencsétlenség okát megállapítani megközelítőleg sem lehetséges.

* **Építkezések és árjelések a megyében.** Magyarokanizsa. Magyarokanizsa község előjárósága f. é. augusztus 17-én d. u. 5 órakor szóbeli árjelést tart 870 m. hosszú utnak trachytkóval leendő burkolására. Előírányszat 8000 korona 30 fillér, bányapénz 800 korona. Az árjelési feltételek és a műszaki iratok

e hó 8-tól Boldizsár Kálmán községi iktatónál betekintheők.

Baja. A bajai állami tanítóképző és internatus ozóljaira szükséges 1. tej, 2. marhahús és borjúhús, 3. disznóhús, 4. kenyér és sütemény, 5. liszt, 6. fűszerár, 7. tűzifa (150 m³ szurkos nyárfa és 150 m³ szil hasábfu), 8. kokszt (mintegy 500 q) beszerzésére árjelést van hirdetve. Az ajánlatok f. é. augusztus 10 én d. 12 óráig az állami tanítóképző intézet igazgatóságához adandók be, s ugyanott közelebbi értesítés nyerhetők.

A „Zombor és Vidéke“ tek. szerkesztőségének

Helyben.

Már régóta figyelemmel kísérem a közügy terén b. lapjának ez ügybeni munkálkodását. Az önk. lapja már régóta cikkeznek a helybeli piacunkon létező árszai állapotokról, s hogy miként csigázzák fel a lelketlen kufarok mesterséges módon az élelmiszerek árát. Számtalanszor hívták fel rendőrségünk figyelmét ezen aberita állapotokra, míg végre felocsudván számos évi mély álmából azt tapasztaljuk immár, hogy lelkes szózatának piacunkon már is nyoma észlelhető amennyiben rendőr közegeink ellenőrzését kezdenek gyakorolni, s a kofák visszaéléseit szigorral megtorolják.

Számos szegényebb hivatalnokai család már alig képes az ijeszítő élelmi szer uzsora rakonczállansága miatt, kellő mértékben táplálkozni, megvón — létérti küzdelmében — mindazt a mi a mindennapi táplálkozásra szükséges.

Hogy milyen szapora ez a kofafaj és minő vonzerővel bír az üzérkedés helyi piacunkon, mutatja azon már helyi anomáliává vált. körülmény is, miszerint alig vagyunk képesek — mint régen — napszámot, mosonét, takarítónket jó fizetés és kitünő koszt mellett sem kapni, hisz ott gugolnak kora reggeltől késő estig a piactereken.

Nem lehetne e a folyton szaporodó kofák és kupeczek számát hatóságilag megszorítani? Szóval a numerus clausust behozni? Aztán miért nem lehetne azt Zomborban is, mint Budapesten keresztül vinni, hogy kofáink számozott táblálkkal lennének ellátva, mi által ellenőrzésük nemcsak a rendőri közegek, hanem a nagyközség által könnyeben megtörténhetnék, és így a különböző kofa visszaélések gyorsabban felderítenének?

A helyett, hogy a helyi sajtó a közjogi vitatkozások és politikai hecczek fel hasábokkal foglalkoznak, jobb volna, ha erélyes felszólamlásokkal a népjólétet oly módon mozdítanók elő, mint azt az Önk. lapja cselekszi. Az itteni két magyar lapnak úgy látszik más intenciói vannak. Ök csak választások foglalkoznak az „oh néppel“! Amiért is nem érnek rá most a lakosság létérdekével foglalkozni. E téren szolidarisan kellene eljárniok. A városi lakosság érdeke legyen az első. Ezért kellene egyesült erővel küzdeniök, hogy városunkban a megélhetési viszonyok végtére jobbra forduljanak, mert a sajtónak nagy hatalma van, számos visszaélet meggátolt az már?

Fogadja tek. szerkesztő úr számos kartársóm nevében fenn jelzett munkálkodásáért legfalásabbs köszönetemet.

Zombor, 1905. aug. 4.

Egy tisztviselő neje.

Irodalom.

— A „Vállalkozók Lapja“ és annak német kiadás a „Der Bauunternehmer und Lieferant“ című, Budapesten Komor Marcell építész, Lakatos Lajos és Sos Izor szerkesztés alatt megjelenő szaklapok már a XXVI. évfolyamra nyitnak előfizetést, melyreazal hívjuk fel a vállalkozók, mérnökök, építészek, építőmesterek, építőiparosok, rajzolóok, szállítóok, gyárosok, nagyiparosok, munkavezetők szakmányosok és bérlok figyelmét hogy e lapokban jeles szakcikkekben kívül közzélelvén az országban felmerülő összes építkezésekre, szállításokra, bérletekre és adás-vételekre vonatkozó árjeléstek terpvályázati hirdetések, a vasutépítési, vi. zszabályozási, valamint minden más téren előforduló vállalatirékek; a mérnök és általánosan a technikai szakba vágó mindennemű közlemények, mindazok kik a vállalkozásterén óhajtonak működni, e lapokban hasznos utmutatók találnak, valamint azok is, kik a jelzett szakokban állást vagy foglalkozást keresnek. Előfizetési ár akár a magyar, akár a német kiadásra: egy évre 16k., félévre 8k., negyedévre 4k., —Előfizetni lehet minden postahivatalnál, valamint nevezett lapok kiadóhivatalában, Budapest VIII., kerepési-ut 26. sz. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kezességül küld.

— A *kyghajhu Medenási* megülő Perzeuszak történetével elkezdte az Endrő Zalán Világ Történelmének e heti füzeté az érdekes görög hősrégék közlését, amelyeknek egyes sorozata: a kegyetlen Meden és az aranygyapjú elrablása; Thezeusz, Herakles hőstettei; a trójai háboru stb. mind olyanok, hogy ismeretük az általános műveltséghez elkerülhetetlenül szükséges. Az e heti füzet egyuttal gazdagon tarka a leghíresebb görög szobor műremek. —A füzetek minde héten vasárnap jelennek meg. Egy füzet ára 40 fill. (20 kr.). Az egész munka 70 füzet lesz. A munkából mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Világ Történelme kiadóhivatala, Budapest, VI., Aradi-utca 8.

— A *könyvhőrség remeke*. Szerkesztőségünknek bemutattak 10 kötet, melynek a kölése igazán a párisi világkiállításon is helyt foglalhatott volna. A kötés 14 színben van előállítva, dus arany nyomással, s keret gyanánt köröskörül elragadóan bájos virág gürüldön vonul légi. Az emder önkéntelenül megakarja fogni a kölésejűléző diszeket, oly mesterien vannak azok előállítva. Ilyen 10 kötet műhöz, melynek bolli ára 30 korona, ingyen juthat bárki, csépán a bekötési táblába való beillesztésért fizet darabonként 12 krt, vagyis a 10 kötetnél 1 ft 20 krt ha előfizeti a „Tolnai Világ Lájja“-t. félévre 4 ft helyett 2 ft 48 krral. Előfizetések a., Magyar Kereskedelmi Közlöny“-höz küldenők, Budapest, VII., károly-körút 9. Öszintén ajánjuk np. előfizetőknek, ezen rendkívül érdekes lap megrendelését annál is inkább, mert egy pompás kis házi könyvtár birtokába juthat alig számba vehető összeget, melyben a magyar irodalom színejeva, képviselve van ezen művekben.

Nyilttér. *)

Minden külön értesítés helyett:

LOSCHITZ OLGA
BEZDÁN
BREUER ZSIGMOND

BAJA
Jegyesek.

*) E rovat alatti közlétektört nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

Gajdobra. Az egkere kérjük, többé ne küldjön be hozzánk semmit. Amióta költeményét beküldte, azóta a szerkesztőség tagjaival nem lehet bírni. Egyik betegbb mint a másik.

Canta vér. Nem tudjuk elképzelni azt, hogy egy pár őrületű úr megtudná akadályozni a Kossuth szobor felállítását. Mi különben tudakozódnunk fogunk, hogy igaz-e az, hogy a községi jegyző és a takarékpénztári igazgató egyenesen azt mondotta volna, hogy segítséget nem annak sem a község részéről, sem pedig a takarékrészéről. Ha ez igaz lenne, úgy a gyors segítség bizonyosan nem fog elmaradni a budapesti és vidéki sajtók részéről.

Kérjük a véghatározatot, hogy akezióba lépessünk a legszentebb eszme mellett. Egyébként sajnáljuk, hogy főmunkatársunk le nem mehett a gyűlésre, aki bizonyosan nyélbe ütötte volna a dolgot s most már mindenfelé meglehetne kezdeni a munkát.

E. R. Térstülke miatt nem hozhatjuk.

W. D. Mäskor jobbat kérünk.

Zombor. Még azok is, akik ellenségeink voltak, még azok is helyeselték és helyeslik eljárásunkat.

Szépirodalmi rovatvezető: KISS ANTAL.

Nyiltér. *)

Legjobb üdítő ital

*) A rovat alatti közlönetek nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Pályázat.

A katymári róm. kath. népiskolánál egy magyar német tannyelvű tanítói állásra, mely ez idő szerint csak ideiglenesen fog betölteni, pályázat hirdetik. Ez állomás javadalma 800 kor. fizetés és 160 kor. lakbér. A megválasztandó köteles lesz az iskolaszék által kijelölendő osztályban a mindennapi és ismétlő tanköteleseket tanítani. Lehetőleg zenében jártas férfiak és nők pályázhatnak, akik kérvényüket a katymári róm. kath. iskolaszékre czimezve **f. évi augusztus hó 20-ig** ns. és ft. Klanszky Ferencz apát-esperesplébánoshoz Jánoshalmára küldjék. Ha nőtanító választatik, köteles lesz az iskolás leánykakat a női kézimunkában kioktatni. Az ideiglenesen megválasztott tanítói fizetését állása elfoglalása napjától huzza, ami iránt értesítést veend

1880. szám kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye Nádajla községében ujjonan rendszeresített községi kiseddövónói állás betöltése czéljából pályázat hirdettetik és felhivatnak mindazon oklevéllel bíró kiseddövónók, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy kiseddövónói képesítói oklevél, születési, erkölcsi és illetőségi, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket **1905. évi augusztus hó 20-ik napjáig** alulirt előjárásához adják be.

Az állás javadalma előleges havi részletekben kiszolgáltatandó évi 600 korona késpzénz fizetés és 200 korona lakbér; mely azonban ha a község kiseddövónót épít, természetbeni lakással fog helyettesítettini.

Szereb nyelv tudása feltétlenül megkivántatik.

Nádajlán, 1905. évi julius hó 27-én.

Kekezoovich István,
jegyző.

Rákits Milán,
bíró.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1905. év május hó 1-től.

Érkezés.	Indulás.
Szabadka felől.	Szabadkára
6 óra 30 percz reg.	7 óra 40 percz reg.
3 " 31 " délután	11 " 27 " délelőti
8 óra 50 percz este	8 " 51 " este
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
7 óra 53 percz este	8 óra 35 percz regg.
Gombos felől.	Gombosra
11 óra 13 percz délel.	3 óra 41 percz délel.
8 " 34 " este	6 " 55 " reggel.
Gyorsvonat:	Gyorsvonat:
8 óra 31 percz regg.	7 óra 57 percz este.
Baja felől.	Bajára
3 óra 23 percz d. u.	7 óra 05 percz reg.
9 " 32 " délel.	12 " 57 " délután
6 " 23 " reg.	4 " 05 " délután
Ujvidék felől:	Ujvidékre.
6 óra 20 percz reg.	2 óra 25 percz reg.
11 " 20 " délelőti	6 " 51 " este
7 " 00 " este	3 " 51 " d. u.

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA

POZSONY, Wallon-útca 14.

Laboratorium és tanmühelyyel egybekötve.

☞ Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára. ☜

F. 6. szeptember 1-én kezdi meg a beiratást az I-ső időszak oly tanulóik számára kik

Elektrotechnikusok (gyári hivatalnokok stb.)

akaják magukat úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni.

Felvételi kor: 14-től 30 év. Képzettség: 3—4 közép vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az elektromos erő állandóan növekedő alkalmazása erőátvitelle és világítási czélokra, továbbá **chemiai gyakorlatban** stb. stb. a szülőkre (gyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat fentnevezett intézetbe való beiratkozás által ezen **ép oly szép mint reményteljes pályára** küldeni. Jelentkezni minden nap lehet. Kívánatra az igazgatóság **prospektust** küld és kérdézősködésekre postafordultával felel.

Az igazgatóság.

Az intézet internátussal van egybekötve.

*****

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arcbőr szépléte és finomítása.

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben,

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz.

Gottlieb Taussig

cs. és kir. udvari toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. kamarai szállító. BECS I, Wollzeile 3, sz.

Kapható Zomborban: Weidinger S. és Sz. kereskedő-czégénel.

*****

Egy doboz 1 fnt 20 kr. küldés tányvét vagy az összeg előleges beküldése után.

164 C. sz.
1905.

Gabonaeladási hirdetemény.

A kalocsai érseki uradalom 1904. évi terméséből a következő gabonafélék és pedig:

1. A kalocsai magtár, mintegy 301. ⁵⁵ mm. buza	458	"	"
2. A hajósi " " " " "	671	"	rozs
" " " " " " "	865	"	zab
3. Az érsekalmi " " " " "	438	"	buza
" " " " " " "	310	"	rozs

ugy egészen, mint magtáronkénti mennyiségben — a minőségre való tekintet nélkül — **folyó évi augusztus hó 11. napján d. e. 10 órakor** megtartandó zárt írásbeli ajánlati verseny utján el fognak adni.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a mondott határidőig az uradalmi igazgatóságánál benyújthatók, s 1000 korona bántatpéz ugyanakkor az urad. főpénztárnál leteendő.

Vevő a megvett gabonát a helyszínén azonnal átvenni tartozik, s az uradalom az abban eshető kárért tovább nem szavatol.

A megvett gabona két hét alatt, — a vételár lefizetése után — elszállítandó. Később érkezett, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kalocsa, 1905. július 27.

Uradalmi igazgatóság.

Pályázati hirdetemény.

A „bezdáni szigetet ármentesítő és belvízlecsapoló társulat” védtöltése mellett a blazoviczai átmetszés mentén építendő

gátörház építésére

Bezdánban a társulat helyiségében (régii postaépület, Peschke-féle ház) **1905. évi augusztus hó 18-ik napján délelőtt 11 órakor** nyilvános zárt ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

Az ide vonatkozó terv, valamint a kötetendő szerződés tervezete és annak kiegészítő részét képező általános és részletes vállalati feltételek **Molnár Ferenc**z társulati igazgató úrnál **Bezdánban** megtekinthetők.

A jelzett munkálatokra vonatkozó, kellően bélyegzett és e felirattal: „Ajánlat gátörházépítési munkálatok”-ra ellátott, öt pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlatok, a melyekbe az ajánlati összeg 5 %-ának megfelelő bántatpéz ó vadékképes értékpapirokban csatolandó, a jelzett napon délelőtt 1/11 óráig **Molnár Ferenc**z igazg. úrhoz nyújthatók be.

Zombor, 1905. évi július hó 18-án

VOJNITS
miniszteri biztos.

8664. az. 1905.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári szent Jakab

országos vásár

7. évi augusztus hó 10-től kezdve augusztus hó 14-ig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 10-től esütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1905. évi július hó 7-én.

A városi főkapitányságtól:

BANDI REZSÓ,
főkapitány.

Figyelmeztetés.

Az elkerített állatvásártérre is szabad szekérbe fogott állatokat bevinni, de csak akkor, ha a szekérbe fogott állatok is szabályszerű marhalevéllel vannak ellátva.

A ki szekérbe fogott állatokat nem szándékozik az elkerített állatvásárra bevinni, a város területére, sőt a kirakó (ipari) vásárra is marhajárlat nélkül jöhet be. Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés vásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és iparvásár.

Uj elegáns

HINTÓ

azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást **Sztojkovits Nenádnál.**

Tisztításhoz csak

Globus
tisztítókivonat

Birtokeladási hirdetemény.

A vaskúti országút és a zombori vasut között fekvő, volt Imrédy-féle s jelenleg tulajdonomat képező **tanyaföldet 1000 □ öles** parcellákra felosztva, **f. évi augusztus hó 15-ikén reggeli 7 órakor** a helyszínén tartandó árverésen eladom. A tanyaépületek 8—10 parcellával egy tagban kerülhetnek eladás alá.

Venni szándékozók az árverés megkezdése előtt **parcellánként 60 korona** bántatpéz tartoznak letenni és 8 nap alatt a vételár 1/3-dát lefizetni.

A vételárnak 2/3-dát a vevők tetszés szerinti időben fizethetik.

A részletes feltételek nálam mindenkor megtekinthetők vagy megszereshetők. Baja, 1905. július hóban.

SCHLEICHER ANTAL
birtokos.

-Nyomatványok a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig kapható **ORLÁT KÁROLY** könyvnyomdájában, Zomborban.

Két csinosan butorozott szoba

egy vagy két úr részére azonnal kiadó. Bővebbet e lap kiadói hivatalában.

ANINA RÚDVASUNK ÉS RESICZAI LEMEZEINK

a hatóságilag bejegyzett

„Korona farkas”

minőségi védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut társaság magyar bányai kutai és uradalmainak igazgatósága.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54. Szakavatottági Pontossági

MINDEN HÖLGY ELŐNYE
olcsón és a mellett még divatos és elegáns ruházkodni. Saját érdekében kérje ezért dustartalma **mint a-győzteményünket**, melyet megtakarítás végett legyen és barmintre küldje **WIENER MODEN UNION** Bécs, L. Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG
gyógyítására és gyógyászatának előmozdítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
Valódi tehaj borból készült, tehát nem törésztendő össze más készítményvel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért, készítményében. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért, készítményében. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért, készítményében. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért, készítményében.
Kis üveg ár 320 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kármánykörtút 12.

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**
Prospektus kívántra ingyen és bérmentve

SZIMON ISTVÁN FÉLE
GYÓGYEREJŰ **SÓS-BORSZESZ**
MINDENÜTT KAPHATÓ

Szönyegeg
Inkább függönyök csipkeábrájúak
Szőnyeg: **S SCHEIN** és ár. 12. és ár. 12.
WIEN, L. Bauernmarkt 12.
Düstartalma képen **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.
Őn nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **OZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS
elismert legolcsóbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács közpásztája
3 nap alatt biztosan hat. Tégelyes K 120
Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTEL PARIS SZÁJLODA
BUDAPEST, VI., VÁRCZI-KÖRÚT 23. SZ.
100 szoba 2-70 K-ig fejlesz tisztaságával és villanyvilágításával együtt. Fűtők, elegáns kávéház, állandó és állandóan a házban. Villamos vasúli megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

"SMITH PREMIER"
képviselőik kerestetének.
BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA 17.

"SMITH PREMIER N° 5"
képes árjegyzék ingyen.

VILAG LEGJOBB IRÓGEPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE
Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatá által.
Egy üveg ára 2 korona.
Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 120, K.
Fészékhely: **BALASSA KORNÉL** Gyógyászata Bpest-Füzésbátlya.

KATZER
-féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.
Budapest, O-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.
Katzer mérőárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSEJE NAGY
1000000 VASAROLJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KÁROLY és TÁRSA BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 19

SZAKVÉLEMÉNY
A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS
kiváló összetételű égvényes sós savanyvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyanintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérgangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniájára és a hasi vérbőszégből eredő májbetegségeken. A "Siculia"-forrás belső használatának furdessal való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges esetében, valamint a gümös-görvényes nyakmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célyszerű segédesszköz képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használatosságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.
Budapest, 1905. január 8.
Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, tőreudbázi tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb.

Székhelyi a kezelő tulajdonos: **"SICULIA"** természetes szénsavat sűrítő gyár r. e. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Fővártárak Budapestben: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.
Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szenágy szab. Árpád
RAJZ-ESZKÖZ, az összes közép-iskolákban a legjobb bevált **MAGYAR KÖRZŐ**
MINDENÜTT KAPHATÓ.

A Mühle-féle Chrysanthemumok
virágzásuk idején általános feltűnést keltenek.
A Mühle-féle Chrysanthemum gyűjtemény a létező legszebb japáni renek-tajokat tartalmazza.
Chrysanthemumjegyzék ingyen és bérmentve.
Mühle Arpád kertészeti telepe Temesvár Arpádtelap.
Dr. MÁLNAI MIHALYNE felsőbb leány tan- és nevelőintézete. BUDAPEST, VI. Teréz-körút 39. I. Bejáró és bennikő növendékek. E-m, p-igaz és továbbképző osztályok. Kisebbségi zsanéi növendékek. Kiváló tanesek. Benniszki külföldi növendékek. Kiválóra bővebb felvilágosítást az igazgatószék.

Egyszeri átsimítás
Schicht-szappannal
(Szarvas vagy külcseszappan) pótol
Kétszeri átsimítás közösítéses szappannal.
Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

VELMA SUCHARD
Nyersen való evésre páratlan.